

Nr 222.

Av herr **Lindhagen**, om avskaffande av lagrådet eller ävägabrindande av ändrade bestämmelser rörande dess befogenhet.

Då nu föreligger sista riksdagen i en valperiod till andra kammaren bör uppmärksamheten fästas på sådana grundlagsändringar, som äro högst nödiga och nyttiga. Dit hör borttagandet av den obstruktion mot högst nödiga och nyttiga lagförslag som lagrådets tillvaro innebär. För min del tänker jag nu närmast på de sociala jordfrågorna, vilkas framfärd sedan länge tillbaka stött på stora svårigheter genom nödvändigheten att hänvisa dem till det med arbete överhopade lagrådet. Därtill kommer obehövligheten, ja skadligheten i många fall i av dylika ämnens hänskjutande till lagrådet, som icke förfogar över någon särskild kompetens för deras bedömande.

Denna angelägenhet borde omhändertagas någon gång av en regering, som nitälskar för småfolkets betryck. Ingenting har blivit åtgjort trots halva utfästelser och erkännanden av behovet redan länge. Under sådana förhållanden nödgas jag åter igen hemställa,

att riksdagen, på de i motionen nr 163 inom första kammaren vid 1923 års riksdag senast anförda skäl, ville — med erinran tillika om vikten, att lagrådet vid beredning av sociala lagar och särskilt lagförslag i sociala jordfrågor förstärkes med en målsman även för menige mans frihet och lovliga intressen —

1) uttala sig för lagrådets avskaffande samt i sådant syfte för sin del till vilande i grundlagsenlig ordning besluta att upphäva 21 § regeringsformen och vidtaga därav följande ändringar i 87 § av samma grundlag

2) eller, om detta icke kan bifallas, för sin del till vilande i grundlagsenlig ordning antaga följande tillägg till 87 § regeringsformen.

»3:o. Skyldighet att infordra lagrådets yttrande äger dock ej rum i fråga om lagförslag, som beröra sociala jordfrågor eller andra ämnen av social natur, och ej heller lagförslag framlagda enligt Konungens förordnande av lagberedningar eller lagkommissioner, sammansatta av minst tre lagkunnige såsom ensamma ordinarie ledamöter.»

3) eller, om icke heller detta kan bifallas, anhålla, att regeringen ville taga under övertägnande de olägenheter, som äro

förbundna med den åt lagrådet uppdragna lagberedning, samt för riksdagen framlägga förslag till de ändringar i regeringsformen och andra åtgärder, som av detta övervägande kunna föränledas.

Stockholm den 19 februari 1924.

Carl Lindhagen.
